

POSTANOWIENIE

Dnia 12 stycznia 2012r.

Sąd Okręgowy w Częstochowie VI Wydział Cywilny Odwoławczy
w składzie następującym :

Przewodniczący	SSO Halina Garus
Sędziowie	SSO Karol Kołodziejczyk SSO Leszek Mazur (spr.)
Protokolant	Ilona Idzikowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 10 stycznia 2012r.

sprawy z wniosku ...

z udziałem ...

o stwierdzenie nabycia służebności gruntowej przez zasiedzenie
na skutek apelacji wnioskodawcy ...

od postanowienia Sądu Rejonowego w Częstochowie

z dnia 27 września 2011r.

sygn. akt II Ns 3530/10

postanawia:

1. oddalić apelację ,

**2. zasądzić od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki postępowania ... kwotę
120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania
apelacyjnego.**

U Z A S A D N I E N I E

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 27.09.2011 r. sygn. akt II Ns 3530/10 k.185 Sąd Rejonowy w Częstochowie oddalił wniosek ... o stwierdzenie nabycia przez zasiedzenie służebności gruntowej obciążającej nieruchomość położoną w Częstochowie, oznaczoną nr ewidencyjnym ..., dla której Sąd Rejonowy w Częstochowie prowadzi Kw. nr numer ...

Sąd I instancji ustalił następujący stan faktyczny.

Uczestniczka postępowania ... jest właścicielką nieruchomości położonej w Częstochowie przy ulicy ..., oznaczonej jako działka o numerze ... o powierzchni 0,6601 ha, dla której Sąd Rejonowy w Częstochowie IX Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą numer Współwłasność nieruchomości uczestniczka nabyła na podstawie umowy darowizny z dnia 6.03.2003 r. Rep. A numer ... zawartej pomiędzy nią a ... małżonkami W wyniku dokonanego w dniu 27.03.2003 r. umownego nieodpłatnego zniesienia współwłasności Rep. A numer ..., całą powyżej opisaną nieruchomość na wyłączną własność otrzymała uczestniczka (*dowód: odpis KW nr ... k.17-19, akta księgi wieczystej nr ... tut. SR – w załączeniu*). Pierwotnymi właścicielami działki o numerze ... byli ... małżonkowie ..., na rzecz których w dniu 5 września 1975 roku został wydany Akt Własności Ziemi numer Działka w części pozostaje zabudowana i ogrodzona, w pozostałej części, nad którą przebiega sporna linia, nie ma ogrodzenia, jednak dostęp do niej odbywa się poprzez zagospodarowaną część nieruchomości (*dowód: ... k.3 w aktach księgi wieczystej nr ... tut. SR – w załączeniu, zeznania świadka ... k.180-183*). Nad przedmiotową działką przebiega linia energetyczna o napięciu 400 kV relacji „...”, poprzednio „...”. Linia łączy stacje ..., w których dochodzi do transformacji napięcia z 400 kV na napięcie o niższej wartości. Zarówno stacja ... jak i stacja ... stanowią własność wnioskodawczyni i wchodzi w skład jej przedsiębiorstwa. Przedmiotowa linia energetyczna, w tym fragment przebiegający przez działkę uczestniczki, została wybudowana w 1963 r. na podstawie decyzji numer ... z dnia 29.10.1962 r. wydanej na podstawie art. 35 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 13.03.1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości. Zgodnie z jej treścią ... uzyskały zezwolenie na wybudowanie linii wysokiego napięcia 400 kV na nieruchomościach stanowiących własność obywateli zamieszkałych na terenie Odbiór techniczny linii nastąpił w dniu 21.11.1963 r. i od tej pory jest ona nieprzerwanie eksploatowana. Przebieg linii „...” nie ulegał zmianie od chwili jej wybudowania, zostały jedynie „dobudowane” odejścia do stacji pośrednich, a sama linia uległa wydłużeniu. Posadowienie urządzeń nad nieruchomością uczestniczki nie zmieniło się od 1963 r., znajdują się tam wyłącznie przewody i nie ma żadnych urządzeń naziemnych (*dowód: decyzja z dn.29.10.1962r. nr ... k.20, paszport linii k.21-24, protokół odbioru technicznego k. 25-29, mapy k.164-171 oraz zeznania świadka ... k.180-183*). Od daty wybudowania linii przedsiębiorstwo przesyłowe dokonywało systematycznych przeglądów, a w ich następstwie remontów i konserwacji urządzeń przesyłowych funkcjonujących w ramach linii elektroenergetycznej. W roku 1965 wykonano malowanie części słupów, a w latach następnych kapitalny remont linii na odcinku od stanowiska 623 do 767, przebudowę odcinków od stanowiska 718 do 719 i od 683 do 688 oraz w latach 90-tych wymianę stanowisk słupowych. Na odcinku biegnącym nad posesją ... od daty wybudowania linii nie były wykonywane żadne prace remontowe lub konserwacyjne, nie było też potrzeby usuwania awarii (*dowód: paszport linii k.21-24 oraz zeznania świadka ... k.180-183*). Początkowo linia relacji „...” eksploatowana była przez ... (*dowód: zarządzenie nr 16 z dn. 12.08.1975r. k. 30-33*). W ramach przeprowadzonego z dniem 31.12.1988 r. podziału ... na mocy Zarządzenia numer 57 ... z dnia 30.12.1988 r. powstało przedsiębiorstwo państwowe ... (*dowód: zarządzenie z dn. 30.12.1988 r. wraz z załączonym*

wykazem k.34-37). Mocą zarządzenia numer 185/Org/93 ... z dnia 9.07.1993 r., z dniem 12.07.1993 r. dokonano podziału przedsiębiorstwa państwowego ... i jego przekształcenia w jednoosobową spółkę Wówczas linia energetyczna „...”, której część stanowiła linia „...” została wniesiona do spółki ..., która to spółka w 2007 roku zmieniła firmę na ... (dowód: zarządzenie nr ... z dn. 9.07.1993r. wraz z załączonym wykazem k. 38-39, uchwała z dn. 31.05.1994r. ... wraz z załącznikami k. 40-48) Na skutek podziału ... we wszystkie prawa i obowiązki związane z własnością linii energetycznej 400 kV relacji „...” wstąpiła spółka wnioskodawcy W roku 2008 spółka ...” (dowód: odpisy z KRS k.49-62, 68-78, plan podziału k. 63-67). Ustalając stan faktyczny Sąd I instancji dał w całości wiarę zgromadzonym w sprawie dowodom z dokumentów. Nie zostały one zakwestionowane pod względem ich autentyczności przez żadną ze stron. Dokonując ustaleń Sąd I instancji dał wiarę w całości zeznaniom świadka ... jako obiektywnym i uczciwym, mając przy tym na uwadze że świadek ten pozostaje pracownikiem spółki ..., w której wnioskodawca posiada 100% akcji, jednak opisywał zdarzenia, których był bezpośrednim uczestnikiem, jak również podawał informacje przyjęte przez Sąd do ustalenia stanu faktycznego według swojej najlepszej wiedzy wynikającej z zatrudnienia i doświadczenia, jakie zdobył pracując w Jego zeznania w sposób konkretny i rzetelny opisywały okoliczności eksploatacji i konserwacji linii energetycznej, a także pozwalały odtworzyć obraz wzajemnych stosunków pomiędzy stronami postępowania wynikających z posadowienia urządzeń przesyłowych na nieruchomości uczestniczki. Świadek według swojej wiedzy wynikającej z praktyki zidentyfikował także jednoznacznie linię przebiegającą nad nieruchomością ... jako posadowioną na podstawie decyzji z 1963 r., której odpis wnioskodawczyni załączyła do wniosku.

Apelację k.200-216 od tego postanowienia złożyła wnioskodawczyni zarzucając Sądowi I instancji:

1. nierozpoznanie istoty sprawy polegające na niezbadaniu, czy na skutek faktycznego korzystania przez przedsiębiorstwo państwowe z działki o numerze ... w zakresie odpowiadającym treści służebności gruntowej o treści służebności przesyłu, doszło do nabycia służebności gruntowej przez ... w drodze zasiedzenia.
2. naruszenie przepisów postępowania, mające wpływ na rozstrzygnięcie, tj. art. 610 § 1 w zw. z art. 677 k.p.c. (w brzmieniu obowiązującym do dnia 23 października 2011 r.) poprzez uwzględnienie przez Sąd przy badaniu zasadności wniosku o stwierdzenie nabycia służebności gruntowej w drodze zasiedzenia, okoliczności faktycznych i prawnych istniejących po upływie terminu zasiedzenia, podczas gdy dla oceny, czy w niniejszej sprawie doszło do nabycia prawa służebności gruntowej, decydujący jest stan faktyczny oraz prawo materialne obowiązujące w chwili upływu terminu zasiedzenia i na ten moment winno być oceniane spełnienie przesłanek zasiedzenia.
3. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 352 §1 k.c. w zw. z art. 292 k.c. poprzez błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że władztwo nad nieruchomością, której dotyczy wnioski, miało u źródła charakter publicznoprawny i jako takie nie może prowadzić do zasiedzenia w rozumieniu przepisów prawa cywilnego, podczas gdy z okoliczności sprawy i zebranego materiału dowodowego wynika, że w niniejszej sprawie miało miejsce faktyczne korzystanie przez przedsiębiorstwo państwowe z nieruchomości Uczestnika postępowania ad. 1 w zakresie odpowiadającym treści służebności gruntowej o treści służebności przesyłu (tj. korzystanie z urządzenia przesyłowego) - okoliczność bezsporna - a wykładnia orzecznicza Sądu Najwyższego wyraźnie przewiduje, że władanie cudzą nieruchomością przez ..., uzyskane w ramach sprawowania władztwa publicznego może być posiadaniem samoistnym prowadzącym do zasiedzenia i nie ma żadnych podstaw do przyjęcia, że posiadanie służebności przesyłowej przez przedsiębiorstwo państwowe, będące wynikiem

objęcia przez przedsiębiorstwo państwowe cudzej nieruchomości w posiadanie na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości (jedn. tekst: Dz. U. z 1974 r. Nr 10, poz. 64 ze zm.) nie było posiadaniem w rozumieniu art. 352 § 1 k.c. i nie mogło prowadzić do zasiedzenia.

4. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 292 k.c. w zw. z art. 172 § 1 k.c. poprzez błędną wykładnię polegającą na uznaniu, że tytuł prawny wynikający z decyzji wydanej w trybie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości (*jedn. tekst Dz. U. z 1974 r., Nr 10, poz. 64 ze zm.*), stanowi przesłankę negatywną zasiedzenia służebności gruntowej, podczas gdy wykładnia orzecznicza Sądu Najwyższego wyraźnie przewiduje, że decyzja wydana w trybie art. 35 ust. 1 w/w ustawy, przesądza jedynie o dobrej wierze posiadacza służebności, a nie wyłącza możliwości nabycia służebności gruntowej przez zasiedzenie.
5. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 285 § 2 k.c. poprzez błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że przesłanką nabycia służebności gruntowej o treści służebności przesyłu przez zasiedzenie jest zwiększenie użyteczności nieruchomości władnącej, co wymaga oznaczenia nieruchomości władnącej, podczas gdy zgodnie z wykładnią orzeczniczą Sądu Najwyższego przesłanka z art. 285 § 2 k.c. może być spełniona także wówczas, gdy służebność przesyłu ułatwia funkcjonowanie przedsiębiorstwa przesyłowego, zwiększając użyteczność należącej do niego nieruchomości.
6. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 292 k.c. w zw. z art. 172 § 1 k.c. (*w brzmieniu obowiązującym do dnia 1.10.1990 r.*) poprzez niezastosowanie i niestwierdzenie nabycia służebności gruntowej przez ... w drodze zasiedzenia, pomimo że w niniejszej sprawie zostały spełnione wszystkie przesłanki niezbędne do zasiedzenia służebności gruntowej (patrz zarzut III, IV i V apelacji), tytuł prawny wynikający z decyzji wydanej w trybie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości (jedn. Tekst Dz. U. z 1974 r., Nr 10, poz. 64 ze zm.) nie wyłącza możliwości nabycia służebności gruntowej drogą zasiedzenia (patrz zarzut IV apelacji).

Wskazując na powyższe skarżąca wniosła o:

1. na podstawie art. 386 § 4 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., wskazując zarzut ad. I, o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania;
2. w przypadku nieuwzględnienia powyższego wniosku, opartego na zarzucie ad. I, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., wskazując na zarzuty ad. II - ad. VI, wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia w całości i stwierdzenie, że ... nabył przez zasiedzenie w dniu 2.01.1975 r., służebność gruntową na działce ewidencyjnej nr ..., ..., miejscowość Częstochowa, województwo śląskie, dla której Sąd Rejonowy w Częstochowie prowadzi Księgę wieczystą nr ..., polegającą na zapewnieniu każdorazowemu właścicielowi linii elektroenergetycznej 400 kV na moment upływu terminu zasiedzenia w relacji ... (obecnie: ...) nieodpłatnego prawa dostępu, przechodu i przejazdu przez obciążoną nieruchomość w celu przesyłu energii elektrycznej linią elektroenergetyczną 400 kV relacji ... oraz konserwacji, naprawy i wymiany słupów przedmiotowej linii elektroenergetycznej, przewodów linii energetycznej lub innych niezbędnych elementów przechodzącej przez tę nieruchomość, tj. eksploatacji przedmiotowej linii w pasie technologicznym o szerokości 80m (2x40 metrów po każdej stronie linii, licząc od jej osi);

3. na podstawie art. 368 § 1 pkt. 4) w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. skarżącą wniosła o przeprowadzenie dowodu z odpisu Kw. nr ... na okoliczność istnienia w majątku sieciowym ... 400/220 kV, która wraz z nieruchomością której jest posadowiona, wchodziła w skład przedsiębiorstwa przesyłowego
4. na podstawie art. 217 k.p.c. skarżącą wniosła o przeprowadzenie dowodu z oględzin działki ewidencyjnej ..., ..., miejscowość Częstochowa, województwo śląskie, której Sąd Rejonowy w Częstochowie prowadzi ..., której dotyczy wnioski o stwierdzenie nabycia służebności przez zasiedzenie, z udziałem biegłego geodety celem sporządzenia mapy przedmiotowej działki z zaznaczonym przebiegiem linii energetycznej 400 kV relacji ... i pasa technologicznego o określonej szerokości pod tą linią.
5. ponadto skarżącą wniosła o zasądzenie kosztów postępowania za obie instancje według norm przepisanych.
6. z ostrożności procesowej skarżącą wniosła o przedstawienie w trybie art. 390 § 1 k.p.c. w zw. z art.13 § 2 k.p.c. przez Sąd Okręgowy rozpoznający apelację Wnioskodawcy Sądowi Najwyższemu do rozstrzygnięcia zagadnienia budzącego poważne wątpliwości, tj.: „Czy tytuł prawny wynikający z decyzji wydanej na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wyłączenia nieruchomości (tekst jedn.: Dz. U. z 1974 r. Nr 10, poz. 64 ze zm.) wyłącza możliwość nabycia służebności gruntowej przez Skarb Państwa w drodze zasiedzenia na podstawie art. 292 w zw. z art. 172 § 1 k.c. na nieruchomości, której przedmiotowa decyzja dotyczy, jeżeli upływ terminu zasiedzenia nastąpił przed wprowadzeniem do Kodeksu cywilnego służebności przesyłu.”

Sąd odwoławczy zważył, co następuje.
Apelacja jest niezasadna.

Sąd odwoławczy podziela ustalenia Sądu I instancji oraz ich ocenę dokonaną przez ten Sąd.

I. Nietrafny jest zarzut sformułowany w pkt. 1 apelacji, tj. nierozpoznania istoty sprawy polegający na niezbadaniu, czy na skutek faktycznego korzystania przez przedsiębiorstwo państwowe z działki o numerze ... w zakresie odpowiadającym treści służebności gruntowej o treści służebności przesyłu, doszło do nabycia służebności gruntowej przez ... w drodze zasiedzenia. Zarzut ten skarżącą uzasadniła tym, że Sąd Rejonowy błędnie uznał za istotę sprawy fakt legitymowania się przez wnioskodawcę tytułem prawnym w postaci decyzji nr ... z dnia 29.10.1962 r., uprawniającej przedsiębiorcę przesyłowego do wstępu na grunt uczestniczki celem dokonywania robót konserwacyjnych i naprawczych w toku eksploatacji linii energetycznej i w konsekwencji tego nie badał materialno-prawnych przesłanek nabycia przez ... służebności gruntowej drodze zasiedzenia, w tym charakteru prawnego posiadania służebności gruntowej, wykonywanego przez ... *(por. uzasadnienie zaskarżonego postanowienia przytoczone w uzasadnieniu apelacji k.204, w szczególności następujący fragment: „... W konsekwencji Sąd nie zbadał przedmiotu sprawy, uznając że posiadany tytuł prawny stanowi przesłankę unicestwiająca zasadność zgłoszonego w niniejszym postępowaniu wniosku....”)*. Powołana przez skarżącą wypowiedź Sądu I instancji jest tylko pewnym skrótem myślowym wskazującym, co jest zasadniczym elementem stanu faktycznego sprawy, przesądzającym o jej rozstrzygnięciu. Nie można jej interpretować dosłownie jako ograniczenia rozpoznania istoty sprawy tylko do tego elementu, o czym świadczy zakres badania sprawy przez Sąd Rejonowy. O nierozpoznaniu istoty sprawy można mówić w przypadku nierozpoznania zgłoszonego żądania i ograniczenie się do zarzutów formalnych lub innych hamujących merytoryczne rozpoznanie sprawy. Tymczasem nie ulega wątpliwości, że w niniejszej sprawie Sąd I instancji badał zgłoszone żądanie merytorycznie. Ocena faktu legitymowania się przez wnioskodawcę tytułem prawnym, uprawniającej go do

wstępu na grunt uczestniczki celem dokonywania robót konserwacyjnych i naprawczych w sposób oczywisty wiąże się z badaniem istoty sprawy poprzez ocenę czy tego rodzaju okoliczność nie wyłącza takiego posiadania, które prowadzi do zasiedzenia służebności. Tak właśnie uczynił Sąd I instancji i kwestię tę przesądził dla skarżącej negatywnie, czego nie można utożsamiać z nierozpoznanieniem istoty sprawy. Sąd I instancji rozpoznał istotę sprawy, a to że w kierunku niekorzystnym dla skarżącej jest kwestią zupełnie odrębną, nie mającą nic wspólnego z kwestią rozpoznaniem bądź nierozpoznanieniem istoty sprawy, ale poddającą się badaniu przez Sąd odwoławczy na podstawie innych zgłoszonych zarzutów.

II. Uzasadnienie zarzutu na k.204 jest sprzeczne wewnętrznie. Z jednej strony skarżąca wywodzi, że Sąd I instancji nie badał materialno-prawnych przesłanek nabycia przez ... służebności gruntowej drodze zasiedzenia, w tym charakteru prawnego posiadania służebności gruntowej, wykonywanego przez ..., a z drugiej jako uzasadnienie tego poglądu przytacza fragment uzasadnienia zaskarżonego postanowienia, świadczącego o czymś dokładnie przeciwnym (*por. następujący fragment uzasadnienia zaskarżonego postanowienia przytoczone w uzasadnieniu apelacji k.204: „...Z faktu, że źródłem tej służebności jest decyzja administracyjna wypływa konsekwencja braku podstaw do przyjęcia, że wnioskodawczym była posiadaczem służebności w rozumieniu przepisów prawa cywilnego, a tylko taki charakter władztwa prowadzić może do zasiedzenia...”*). Sąd I instancji uznał wprost i jednoznacznie to wysłowił, że władztwo przysługujące skarżącej do przedmiotowej nieruchomości nie jest posiadaniem cywilnoprawnym, ale ograniczonym prawem rzeczowym, a konkretnie służebnością, której źródłem jest decyzja administracyjna. Wypowiedź ta zawiera ocenę charakteru prawnego władztwa skarżącej jako materialno prawnej przesłanki z art. 172 § 1 k.p.c.

III. Nietrafny jest zarzut sformułowany w pkt. 3 apelacji, tj. naruszenie art. 352 §1 k.c. w zw. z art. 292 k.c. poprzez błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że władztwo nad nieruchomością, której dotyczy wniosek, miało u źródła charakter publicznoprawny i jako takie nie może prowadzić do zasiedzenia w rozumieniu przepisów prawa cywilnego. Rzeczywiście w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia na k.196 znajdują się 2 wypowiedzi o powołanej treści, stanowiące fragmenty większej całości, które w oderwaniu mogą być rozumiane opacznie. Jednak zasadniczy sens rozumowania Sądu Rejonowego tworzą inne wypowiedzi układające się w logiczny ciąg rozumowania, kwestionowane przez skarżącą fragmenty nie podważają (*por. następujące fragmenty uzasadnienia zaskarżonego postanowienie k.196: „...Z faktu, że źródłem tej służebności jest decyzja administracyjna wypływa konsekwencja braku podstawy do przyjęcia, by wnioskodawczyni była posiadaczem służebności w rozumieniu przepisów prawa cywilnego, a tylko taki charakter władztwa prowadzić może do zasiedzenia...”*, *„...władztwo nad fragmentem działki o numerze ... realizowane przez ... i jej przedników prawnych miało u źródła charakter publicznoprawny i jako takie nie może prowadzić do zasiedzenia w rozumieniu przepisów prawa cywilnego....”*). Wypowiedzi te nie stanowią uogólnionych tez o abstrakcyjnym charakterze, ale odnoszą się do konkretnej sytuacji i dlatego należy uwzględnić cały ich kontekst. Sąd I instancji oddalił powództwo nie z tego powodu, że posiadanie na podstawie decyzji administracyjnej, tzn. władztwo o charakterze publicznoprawnym nie może prowadzić do zasiedzenia (służebności) w rozumieniu prawa cywilnego, ale dlatego, że skarżącemu już przysługuje prawo, którego się domaga (*por. następujący fragment uzasadnienia zaskarżonego postanowienia k.196: „...wnioskodawczyni służy ograniczone prawo rzeczowe do korzystania z nieruchomości stanowiącej obecnie własność uczestniczki na podstawie w decyzji administracyjnej, która jest źródłem służebności...”*). Bycie podmiotem tego prawa wyklucza wykonywanie posiadania mogącego prowadzić do powtórnego nabycia tego prawa w drodze zasiedzenia. To było zasadniczą linią rozumowania Sądu Rejonowego, leżącą u podstaw rozstrzygnięcia. Tak jak właściciel nieruchomości nie może się domagać stwierdzenia nabycia jej własności w drodze zasiedzenia, tak samo uprawniony z tytułu służebności nie może się domagać stwierdzenia

jej nabycia w drodze zasiedzenia. Bez znaczenia pozostaje tytuł nabycia prawa, tzn. cywilnoprawny czy administracyjnoprawny, gdyż źródło nabycia nie ma wpływu na treść, zakres i charakter prawa. Własność nabyta na podstawie decyzji wywłaszczeniowej czy AWZ jest taką samą własnością jak nabyta w drodze dziedziczenia czy umowy, jeśli oczywiście pominąć ewentualne konsekwencje pierwotnego czy pochodnego nabycia, czy inne konsekwencje wynikające z przepisów szczególnych. Analogiczne rozumowanie należy zastosować do nabycia służebności w sprawie niniejszej. Odmienny pogląd skarżącej jest nieprzekonujący i odwołuje się jedynie do odosobnionej wypowiedzi doktryny (por. następujący fragment uzasadnienia apelacji k.209: „...*W rozpatrywanym przypadku decyzja taka doprowadzi do powstania służebności publicznej (a ściślej ustawowej). Służebności tej nie należy utożsamiać z instytucją noszącą taką samą nazwą, uregulowaną w księdze II Kodeksu cywilnego, gdyż źródłem służebności publicznej jest decyzja administracyjna, natomiast służebności w prawie prywatnym powstają wskutek czynności cywilnoprawnych lub na podstawie orzeczenia sądu powszechnego (tak: A. Gill, Nowak-Far, artykuł, Pr. Spółek. 1999.7-8.73, „Korzystanie przez przedsiębiorstwa ciepłownicze z sieci i urzędzeń przesyłu energii cieplnej usytuowanych na cudzych gruntach” ...*”). Nawet gdyby nie utożsamiać tych służebności z powodu odmiennych źródeł powstania, to wykonywanie jednej z nich wyklucza istnienie władztwa mogącego prowadzić do powstania i nabycia drugiej na drodze zasiedzenia. Skoro skarżącej już od 1962 r. przysługiwała służebność na podstawie decyzji administracyjnej, to władztwo co do nieruchomości obciążonej było wykonywaniem prawa ograniczonego rzeczowego w postaci służebności, a nie cywilnoprawnym posiadaniem mogącym prowadzić do zasiedzenia służebności. O spójnym i konsekwentnym rozumowaniu Sądu Rejonowego świadczą następujące fragmenty uzasadnienia zaskarżonego postanowienia: „...*Istota rozstrzygnięcia oparta jest bowiem na fakcie legitymowania się przez wnioskodawczynię tytułem uprawniającym przedsiębiorcę przesyłowego do wstępu na grunt uczestniczki celem dokonywania robót konserwacyjnych i naprawczych w toku eksploatacji linii energetycznej, który to tytuł stanowi decyzja numer ... z dnia 29 października 1962 roku ...na podstawie powołanej decyzji administracyjnej ... uzyskały m.in. na gruncie stanowiącym obecnie własność ... prawo rzeczowe ograniczone, którego wyrazem było prawo wybudowania linii wysokiego napięcia 400 kV oraz związane z nim prawo wstępu celem dokonywania robót i utrzymania w toku przyszłej eksploatacji. Konsekwencją wskazanych powyżej decyzji byłokorzystanie z niej od tego czasu w zakresie odpowiadającym służebności przesyłu.Ograniczenie własności nieruchomości ustanowione na podstawie art. 35 ust. 1 wyżej powołanej ustawy było zatem pewnego rodzaju służebnością, nazywaną obecnie w doktrynie służebnością publicznoprawną. Takie ograniczenie zostało także nałożone na poprzedników prawnych uczestniczki.....Oznacza to, że wnioskodawczyni i jej poprzednicy legitymując się tytułem w postaci decyzji ..., nie tylko mieli prawo wybudować linię energetyczną i ją eksploatować, ale nadal, w ramach władztwa administracyjnego, mają uprawnienie do dokonywania jej konserwacji i naprawy. Powołana decyzja organu Państwa ustanawiająca w dorozumiany sposób ograniczone prawo rzeczowe m.in. na nieruchomości uczestniczki, daje wnioskodawczyni możliwość korzystania z działki ...wnioskodawczyni służy ograniczone prawo rzeczowe do korzystania z nieruchomości stanowiącej obecnie własność uczestniczki na podstawie w decyzji administracyjnej, która jest źródłem służebności...”.*

IV. Władztwo wykonywane przez skarżącą w stosunku do nieruchomości uczestników nie dlatego nie mogło prowadzić do zasiedzenia służebności, że miało publicznoprawny charakter, ale dlatego, że było wykonywaniem prawa służebności na podstawie decyzji. Prowadzi to do 2 konsekwencji, a mianowicie bezprzedmiotowości rozważań odnośnie nabycia służebności przez zasiedzenie, skoro prawo to już zostało nabyte i po wtóre konstatacji, że brak jest przesłanki zasiedzenia w postaci posiadania, skoro władztwo stanowiło wykonywanie prawa, które chce się nabyć. W uzasadnieniu Sądu I instancji mowa

jest o obu tych aspektach. Takie władztwo było nie do pogodzenia z posiadaniem o charakterze cywilnoprawnym, ponieważ temu samemu podmiotowi nie mogą przysługiwać różne władztwa, choć o identycznym zakresie. Zauważyć należy, że skarżąca nie kwestionuje wprost skutków decyzji z 1962 r., ale jej zarzuty i rozumowanie na którym są oparte, pozbawiają w praktyce znaczenia wskazaną decyzję, jak również nie rozwiązują problemów, jakie wtedy powstają, np. dotyczące dublowania się władztwa nad nieruchomością. Skarżąca nie wytłumaczyła w logiczny sposób jak należałoby rozumieć wykonywanie przez skarżącą władztwa nad nieruchomością uczestników, którego jednym źródłem była decyzja z 1962 r., a innym przywoływane przez nią posiadanie cywilnoprawne. Zagadnienie dublowania się władztwa nad nieruchomością i mnożenie tytułów prawnych do niej zostało zauważone i omówione przez Sąd Rejonowy (*por. następujący fragment uzasadnienia zaskarżonego postanowienia k.196:* "...Decyzja, na mocy której doszło do posadowienia urządzeń jest jednak wystarczającą podstawą dla korzystania z nieruchomości uczestniczki, a mnożenie tytułów, czego domagał się pełnomocnik wnioskodawczyni wskazujący na konieczność posiadania przez jego mandanta tytułu cywilnoprawnego, nie znajduje uzasadnienia..."). Również ten aspekt nawiązujący do racjonalności Ustawodawcy przemawia za oddaleniem powództwa.

V. Rozumowanie skarżącej miałoby walor praktyczny, gdyby decyzja administracyjna stanowiąca podstawę władztwa do nieruchomości, a równocześnie źródło służebności publicznoprawnej, została uchylona, czego skutkiem byłoby wygaśnięcie służebności, ale pozostałoby władztwo mogące prowadzić do zasiedzenia. Taka sytuacja w niniejszej sprawie nie zaistniała, gdyż decyzja nie została zakwestionowana przez żadną ze stron postępowania.

VI. Nietrafny jest zarzut sformułowany w pkt. 4 apelacji, tj. naruszenie art. 292 k.c. w zw. z art. 172 § 1 k.c. poprzez błędną wykładnię polegającą na uznaniu, że tytuł prawny wynikający z decyzji wydanej w trybie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości (*jedn. tekst Dz. U. z 1974 r., Nr 10, poz. 64 ze zm.*), stanowi przesłankę negatywną zasiedzenia służebności gruntowej, podczas gdy wykładnia orzecznicza Sądu Najwyższego wyraźnie przewiduje, że decyzja wydana w trybie art. 35 ust. 1 w/w ustawy, przesądza jedynie o dobrej wierze posiadacza służebności, a nie wyłącza możliwości nabycia służebności gruntowej przez zasiedzenie. Wbrew twierdzeniu skarżącej z powołanego orzecznictwa Sądu Najwyższego nie wynikają tezy postawione przez skarżącą, a już na pewno nie w sposób wyraźny. Dwa pierwsze powołane orzeczenia (z 25.11.2008 r., II CSK 346/08, LEX nr 484714, oraz z 17.12.2008 r. I CSK 171/08, Biul. SN 2009/4/15), pochodzą z roku 2008, tzn. sprzed daty uchwały SN z dnia 20.01.2010 r. III CZP 116/09, mającej dla sprawy zasadnicze znaczenie, a ponadto dotyczą tylko wycinka zagadnienia. Ograniczają się bowiem do kwestii znaczenia tytułu prawnego dla oceny posiadania w dacie wejścia w posiadanie z punktu widzenia dobrej lub złej wiary, ale nie zajmują się szerzej kwestią znaczenia tego tytułu. Tym właśnie zajmuje się wprost powołana przez Sąd I instancji, a także przez skarżącą najnowszą i także z tego powodu bardziej miarodajną uchwałą SN z dnia 20.01.2010 r. III CZP 116/09, w której stwierdzono wprost, że: „... Decyzja wydana na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości (*jedn. tekst: Dz. U. z 1974 r. Nr 10, poz. 64 ze zm.*) jest tytułem prawnym dla przedsiębiorcy przesyłowego do stałego korzystania z wymienionej w tej decyzji nieruchomości...”. Tymczasem skarżąca nie powołała się na tezę, mającą znaczenie zasadnicze, ale na mało jednoznaczny poza kontekstem fragment uzasadnienia, który zresztą pozostawiła bez omówienia (*por. uzasadnienie apelacji k.209*).

VII. Nie ma praktycznego znaczenia zarzut sformułowany w pkt. 5, tzn. naruszenia art. 285 § 2 k.c. poprzez błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że przesłanką nabycia służebności gruntowej o treści służebności przesyłu przez zasiedzenie jest zwiększenie użyteczności nieruchomości władnącej, co wymaga oznaczenia nieruchomości władnącej, podczas gdy zgodnie z wykładnią orzeczniczą Sądu Najwyższego przesłanka z art. 285 § 2 k.c. może być spełniona także wówczas, gdy służebność przesyłu ułatwia funkcjonowanie

przedsiębiorstwa przesyłowego, zwiększając użyteczność należącej do niego nieruchomości. Sąd Rejonowy omówił tę kwestię, wskazując na niejednoznaczne zachowanie skarżącej co do oznaczenia nieruchomości władnącej, której użyteczność zwiększyła wykonywana służebność, oraz wskazując, że istnieją też odmienne orzeczenia SN w odnośnie tego zagadnienia. Przede wszystkim jednak Sąd Rejonowy wyraźnie zaznaczył, że kwestia ta, jakkolwiek istotna, w okolicznościach niniejszej sprawy miała znaczenie drugorzędne i nie ona przesądziła o oddaleniu żądania (*por. następujący fragment uzasadnienia zaskarżonego postanowienia k.194: „...Powołana okoliczność, jakkolwiek istotna z punktu dokonywanej oceny, nie była jednak przesłanką decydującą oddaleniu żądania...”*). O oddaleniu wniosku przesądził fakt istnienia decyzji stanowiącej dla skarżącej tytuł prawny do stałego korzystania z nieruchomości uczestników i okoliczności tej nie zmieniłoby podzielenie zarzutu z pkt. V apelacji.

VIII. Nietrafny jest zarzut sformułowany w pkt. 6 apelacji, tj. naruszenia a rt. 292 k.c. w zw. z art. 172 § 1 k.c. (*w brzmieniu obowiązującym do dnia 1.10.1990 r.*) poprzez niezastosowanie i niestwierdzenie nabycia służebności gruntowej przez ... w drodze zasiedzenia, pomimo że w niniejszej sprawie zostały spełnione wszystkie przesłanki niezbędne do zasiedzenia służebności gruntowej (patrz zarzut III, IV i V apelacji), tytuł prawny wynikający z decyzji wydanej w trybie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości (jedn. Tekst Dz. U. z1974 r., Nr 10, poz. 64 ze zm.) nie wyłącza możliwości nabycia służebności gruntowej drogą zasiedzenia (patrz zarzut IV apelacji). Zarzut ten stanowi w zasadzie podsumowanie pozostałych zarzutów, w szczególności sformułowanych w pkt. III, IV i V apelacji. Zostały one omówione powyżej w pkt. III-VII.

IX. Sąd Okręgowy nie dopatrył się też żadnych naruszeń w zakresie postępowania dowodowego. Oddalenie przez Sąd Rejonowy wniosków dowodowych było zasadne. Ich przeprowadzanie było zbędne, ponieważ pozostały zebrany w sprawie materiał dowodowy w pozwalał ustalić brak podstaw do stwierdzenia zasiedzenia służebności. Dopuszczenie dowodów oceny tej zmienić nie mogło, natomiast spowodowałyby jedynie nieuzasadnione przedłużenie postępowania i znaczne zwiększenie jego kosztów. Ponawianie tych wniosków dowodowych (*por. pkt. 3 i 4 wniosków apelacyjnych*) nie znajduje uzasadnienia także w postępowaniu apelacyjnym.

X. Sąd Okręgowy nie podzielił również wątpliwości skarżącej wyrażone w pkt. 6 wniosków apelacyjnych i jej uzasadnieniu k.215-216, uzasadniających przedstawienie w trybie art. 390 § 1 k.p.c. w zw. z art.13 § 2 k.p.c. Sądowi Najwyższemu do rozstrzygnięcia zagadnienia budzącego poważne wątpliwości prawne wyrażone w sformułowanym pytaniu. Sprzeczność pomiędzy wskazanymi orzeczeniami Sądu Najwyższego, tzn. uchwałą pełnego składu SN z 26.10.2007 r. III CZP 30/07 a uchwałą z dnia 20.01.2010 III CZP 116/09 jest pozorna. Władanie cudzą nieruchomością przez ..., uzyskane w ramach sprawowania władztwa publicznego, może być posiadaniem samoistnym prowadzącym do zasiedzenia, o ile jest to faktycznie posiadanie samoistne, a nie wykonywanie określonego prawa, np. służebności, co miało miejsce w niniejszej sprawie.

Mając na względzie wskazane argumenty Sąd odwoławczy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację.